

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς :

- Τον Υπουργό Δικαιοσύνης, κ. Γιώργο Φλωρίδη
- Τον Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ, κ. Παύλο Μαρινάκη

Θέμα: “Έκθεση-κόλαφος” του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την ελευθερία του Τύπου στην Ελλάδα – ανάγκη για άμεση ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας κατά των SLAPP

Η πρόσφατη έκθεση του Παρατηρητηρίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (Human Rights Watch) για την Ελλάδα το 2026, παρουσιάζει με τρόπο ζοφερό την κατάσταση της ελευθερίας του Τύπου και του κράτους δικαίου στη χώρα μας.

Στην έκθεση επισημαίνεται η υπονόμευση του κράτους δικαίου και των θεσμών, η έλλειψη λογοδοσίας που κλονίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών στο κράτος, αλλά και η επιδείνωση του περιβάλλοντος εντός του οποίου καλούνται να εργαστούν οι δημοσιογράφοι στη χώρα μας. Επισημαίνεται μάλιστα ότι για τέταρτη συνεχή χρονιά η Ελλάδα κατατάσσεται στην τελευταία θέση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον δείκτη ελευθερίας του τύπου, σύμφωνα με την έκθεση της οργάνωσης «Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα» (RSF).

Το Παρατηρητήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων πραγματοποιεί ειδική αναφορά σε εκφοβισμό, παρενόχληση, κρατική παρακολούθηση, κυβερνητική παρέμβαση και καταχρηστικές αγωγές σε

βάρος δημοσιογράφων στην Ελλάδα - δεδομένα που λειτουργούν αποτρεπτικά για την άσκηση ερευνητικής δημοσιογραφίας.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήδη από το 2024 έχει θεσπισθεί η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 για την προστασία προσώπων που συμμετέχουν στον δημόσιο διάλογο από προδήλως αβάσιμες ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες (αγωγές SLAPP). Πρόκειται για προσχηματικές - στρατηγικές αγωγές που ασκούνται από ισχυρά πρόσωπα ή Οργανισμούς και έχουν ως στόχο να αποθαρρύνουν τη δημόσια συμμετοχή και την κριτική που μπορεί να ασκείται σε θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος, σε θέματα δηλαδή που αφορούν και αγγίζουν τους πολίτες και όπου εκ των πραγμάτων είναι αναγκαίο να υπάρχει διαφάνεια και πλήρης ενημέρωση.

Για την αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων, η Οδηγία προβλέπει, μεταξύ άλλων, μηχανισμό πρόωρης απόρριψης καταχρηστικών αγωγών, επιβολή δικαστικών εξόδων αλλά και αποζημιώσεων σε ενάγοντες που επιλέγουν να προβούν σε τέτοιες αγωγές, καθώς και ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις υπέρ δημοσιογράφων και υπερασπιστών δικαιωμάτων.

Ήτοι, η Οδηγία δημιουργεί ένα πλέγμα προστασίας για το δημοσιογραφικό λειτούργημα, το δημόσιο λόγο και την ελευθερία του Τύπου, ένα πλέγμα άκρως αναγκαίο εν μέσω της επικρατούσας κατάστασης στη χώρα όπως διαγράφεται στις εκθέσεις των διεθνών φορέων.

Η προθεσμία ενσωμάτωσης της Οδηγίας λήγει στις 7 Μαΐου 2026 και παρότι το αποτύπωμά της είναι σημαντικό, δεν έχει παρουσιαστεί ένα συγκεκριμένο νομοθετικό σχέδιο για την ενσωμάτωσή της στην εθνική νομοθεσία, παρά μόνο έχει ανακοινωθεί εδώ και ένα χρόνο, μόνο η σύσταση ειδικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής από το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Ταυτόχρονα, δεν υπάρχει ένα σαφές χρονοδιάγραμμα για την έναρξη εφαρμογής της, την ώρα που διεθνείς οργανισμοί και ενώσεις δημοσιογράφων καταγράφουν αυξανόμενες αγωγές με χαρακτηριστικά SLAPP στη χώρα μας.

Η ελευθερία του Τύπου αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα και θεμέλιο της δημοκρατίας. Οι εκθέσεις που αποτυπώνουν ένα “εχθρικό” περιβάλλον για την ελευθερία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στην Ελλάδα, αποτελούν ισχυρό “ράπισμα” για τη χώρα μας. Εντείνουν την ανασφάλεια των πολιτών και βαθαίνουν την κρίση εμπιστοσύνης απέναντι στους θεσμούς.

Με τα δεδομένα αυτά, η έγκαιρη ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069 και μάλιστα σε επίπεδο ουσιαστικό, με τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου και όχι με τη λογική της στείρας αντιγραφής, εκτός από υποχρέωση της χώρας μας, είναι και απόλυτα

αναγκαία για την περιφρούρηση του κράτους δικαίου, για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και των δικαιωμάτων των πολιτών.

Κατόπιν αυτών ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα η διαδικασία ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069; Πώς εξελίσσεται το έργο της αρμόδιας επιτροπής για την επεξεργασία των διατάξεων και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα κατάθεσης του σχετικού νομοσχεδίου;
2. Ποιοι είναι οι προστατευτικοί μηχανισμοί που σκοπεύει να θεσπίσει η Κυβέρνηση έναντι των προφανώς αβάσιμων και καταχρηστικών αγωγών (SLAPP) και πώς αυτοί πρόκειται να εναρμονιστούν με την υφιστάμενη νομοθεσία;
3. Πώς απαντά η κυβέρνηση στις σοβαρές επισημάνσεις της έκθεσης του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων περί επιδείνωσης της επικρατούσας κατάστασης σε επίπεδο ελευθερίας του Τύπου στην Ελλάδα;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Λιακούλη Ευαγγελία

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Χρηστίδης Παύλος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Πάνας Απόστολος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παππάς Πέτρος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ